

Programa d'eliminació del xarampió a Catalunya

Informe anual Xarampió 2012 a Catalunya

**Secretaria de Salut Pública
Subdirecció General de Vigilància i Resposta a
Emergències de Salut Pública**

Barcelona, juny de 2013

El xarampió és una malaltia vírica altament contagiosa que pot trobar-se a tot el món. La vacunació és la mesura fonamental per prevenir el xarampió. Aquesta pràctica és molt eficaç i ha comportat una davallada espectacular del nombre de casos en països desenvolupats.

L'administració de la vacuna triple vírica contra el xarampió, les galteres i la rubèola és important per als individus, però també per a la comunitat, perquè elimina la malaltia.

En alguns països, els programes de vacunació són incomplets i la malaltia pot transmetre's fàcilment per mitjà dels viatgers internacionals. A Espanya, els darrers anys, hi ha hagut brots epidèmics a diferents comunitats autònomes com la Rioja, Madrid, Andalusia, Astúries i les Canàries, entre d'altres.

Durant l'any 2012, es van detectar més de 8.000 casos a Europa segons informa el Centre Europeu per a la Prevenció i el Control de Malalties (ECDC). Els països més afectats són França, Romania, Itàlia i el Regne Unit. No obstant això, el nombre de casos és significativament menor que l'any 2011, quan es van diagnosticar més de 28.000 casos. No es va notificar cap defunció, tot i que 7 casos van presentar encefalitis aguda per xarampió. Dels casos en què es va conèixer l'estat vacunal, un 83% no estaven vacunats.

En l'actualitat, l'objectiu d'eliminar el xarampió a la regió europea està fixat en el 2015. Atesa la situació a àmbit mundial, s'aconsella vacunar totes les persones nascudes després de l'any 1966 que no tinguin la certesa d'haver passat la malaltia o d'haver estat correctament vacunades amb dues dosis. Aquesta recomanació s'adreça especialment a tot el personal sanitari i a persones que viatgin fora d'Espanya.

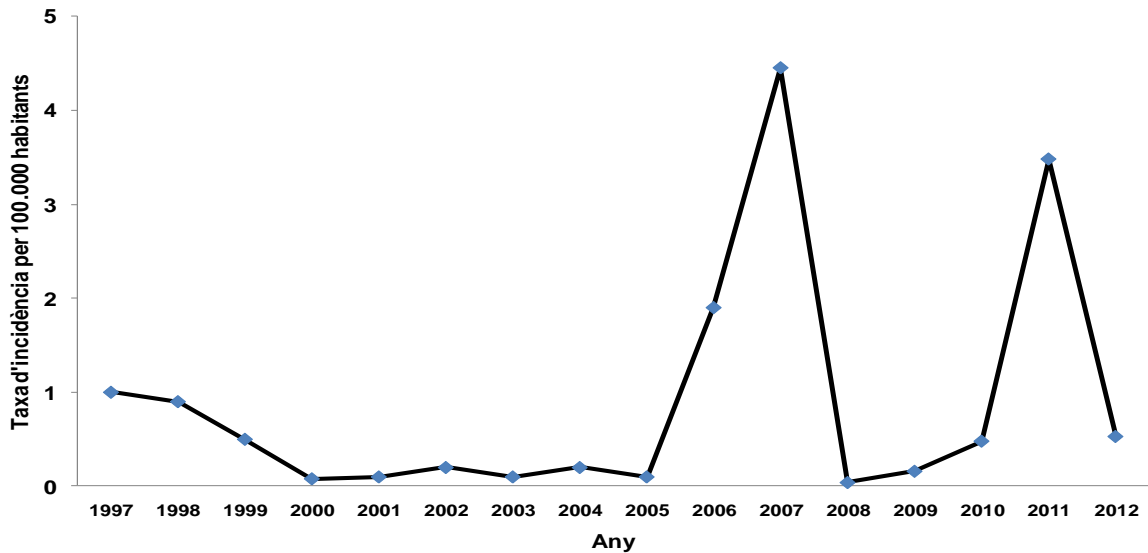
La vacunació triple vírica es va incloure en el calendari de vacunes de Catalunya l'any 1981. Les cobertures vacunals actuals són altes, al voltant del 90% les dues dosis.

Atès que el xarampió reuneix les condicions òptimes per eliminar-se d'una comunitat o un país, el Departament de Salut va posar en marxa el Programa d'eliminació del xarampió a Catalunya. Per tal d'assolir aquest objectiu, va adoptar un seguit d'estratègies, entre les quals es troba l'avançament de l'administració de la segona dosi de la vacuna a l'edat de 4 anys, a partir de l'any 1999, en lloc

d'administrar-la als 11 anys, com es feia anteriorment. Des d'aleshores, s'han presentat casos esporàdics d'aquesta malaltia i petits brots, exceptuant el brot esdevingut l'any 2006, causat per la importació d'un virus de genotip D4 que va tenir una durada de nou mesos i va afectar gairebé 400 persones (en un 50% dels casos a menors de 15 mesos i, per tant, no vacunats).¹ En conseqüència, en el calendari sistemàtic de l'any 2008 es va avançar l'edat d'administració de la primera dosi de vacuna triple vírica als 12 mesos.

La figura 1 mostra l'evolució de les taxes d'incidència anual dels casos de xarampió a Catalunya des de l'any 1997.

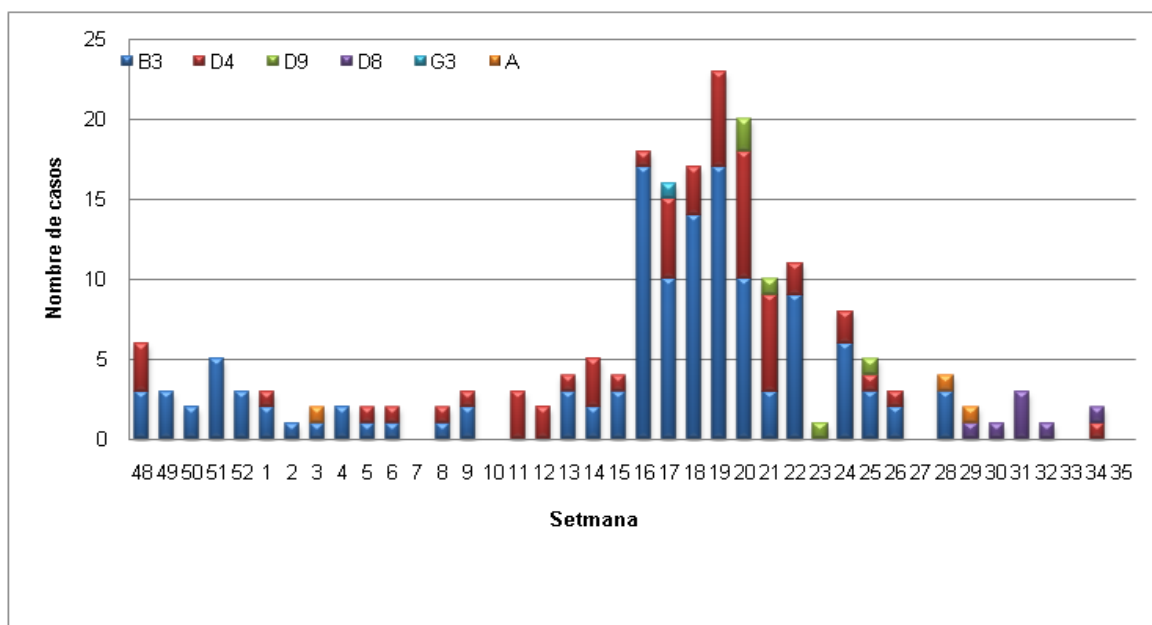
Figura 1
Taxes d'incidència anual de casos de xarampió confirmats per 100.000 habitants
(Catalunya 1997-2012)

Posteriorment, a final de l'any 2010, es va produir un nou brot que es va estendre fins a mitjan 2011 i que va afectar gairebé 300 persones, majoritàriament adults joves no vacunats. La setmana 45 de 2010 (darrera setmana de novembre), es va presentar una agrupació de casos confirmats de xarampió en nens no vacunats per motius de creences i altres casos no relacionats entre si, però associats amb casos importats de França. L'estudi dels genotips aïllats va permetre identificar múltiples importacions provinents d'altres països europeus (genotips D4, D9 i G3) i altres comunitats autònomes amb brots actius (genotip B3)^{2,3} (figura 2).

¹ Domínguez A, Torner N, Barrabeig I, et al. Large outbreak of measles in a community with high vaccination coverage: implications for the vaccination schedule. Clin Infect Dis 2008;47(9):1143-9.

Figura 2
Distribució dels genotips per setmana d'aparició dels casos de xarampió confirmats
(Catalunya octubre de 2010-octubre de 2011)

Font: Subdirecció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública

Resum de l'any 2012

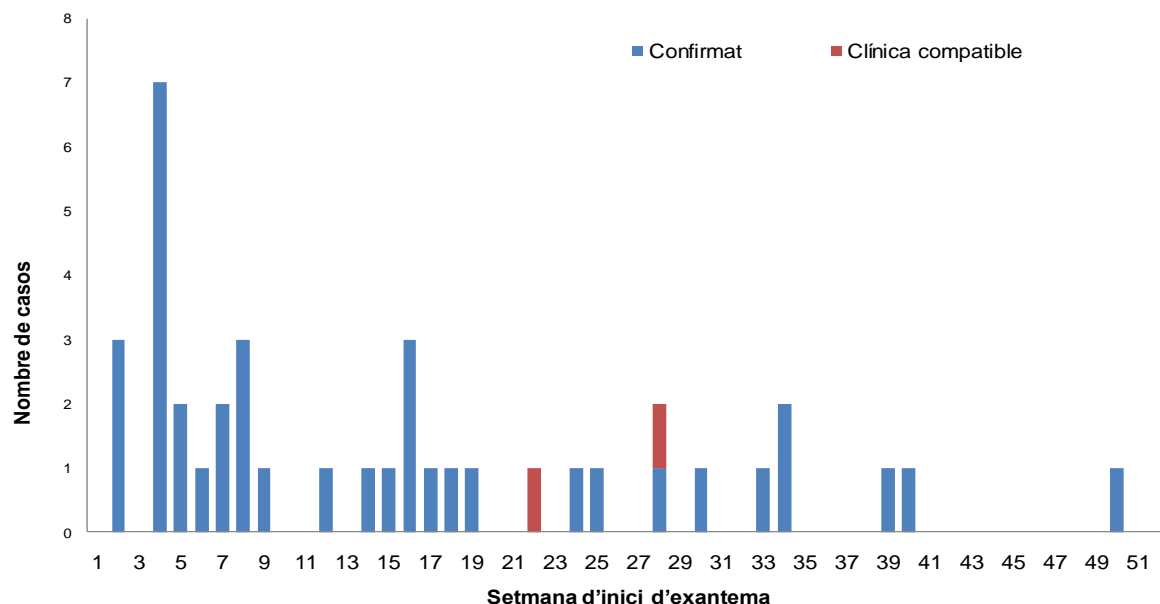
L'any 2012, s'ha notificat 95 sospites de xarampió, de les quals s'ha confirmat un total de 40 casos per laboratori, per vincle amb un cas confirmat o per clínica compatible (taxa de confirmació 42%). La figura 3 mostra la distribució dels casos per setmana d'inici de símptomes.

El grup d'edat amb un percentatge de casos més elevat (38%) és el de 25-34 anys, seguit del de 35-44 anys, amb un 28%. No s'ha confirmat cap cas menor de 12 mesos. A la figura 4 es mostra la distribució per grups d'edat.

Un 95% dels casos no estaven vacunats, 5 dels quals per motius de creences. Quatre casos van produir-se en personal sanitari no vacunat.

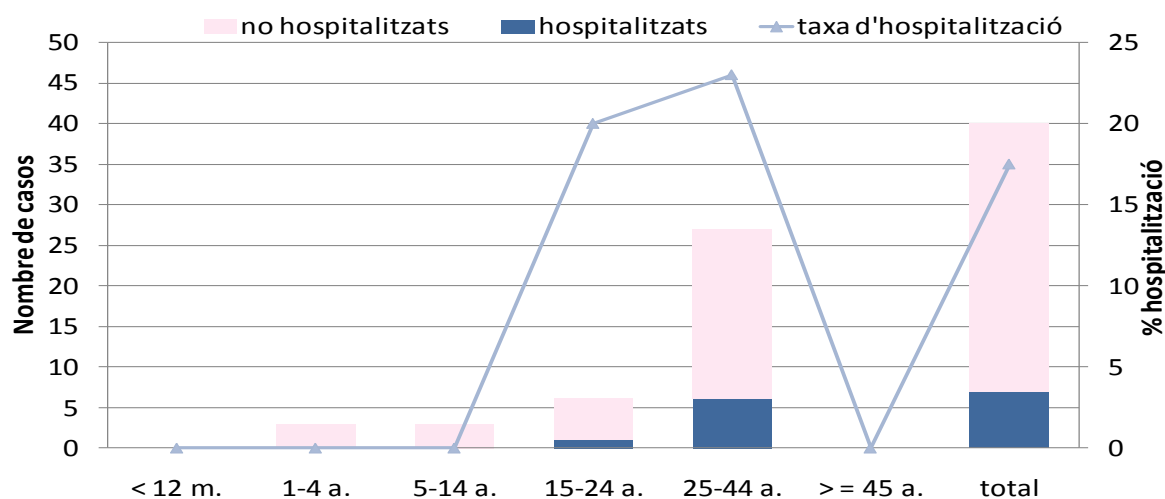
S'ha identificat 12 casos associats a viatges (França, Bèlgica, el Marroc, Alemanya, la Guinea, Polònia) i un cas a Madrid.

Figura 3
Distribució dels casos de xarampió per setmana d'inici. Catalunya 2012

Font: Subdirecció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública

Figura 4
Distribució dels casos de xarampió per grup d'edat i taxa d'hospitalització. Catalunya 2012

Font: Subdirecció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública

En tots els casos, els genotips identificats han estat el D4.

La distribució geogràfica dels casos va ser la següent:

- Barcelona ciutat (16 casos)
- Província de Barcelona (7 casos)
- Girona (12 casos)
- El Camp de Tarragona (4 casos)

La majoria dels casos (75%) han estat esporàdics. Dels casos associats a un brot, la distribució per àmbit va ser:

Un brot escolar (comunitari) a Girona de 6 casos (amb la implicació d'un membre del personal sanitari)

Un brot a Girona de 3 casos (familiar-comunitari)

Un brot a Barcelona de 4 casos (amb la implicació d'un membre del personal sanitari)

Per obtenir més informació sobre el xarampió, es pot consultar:

[El xarampió](#)

Guia per a l'eliminació del xarampió a Catalunya (actualització abril de 2012: Protocol d'actuació per a la prevenció i el control del xarampió)

[Plan Nacional de Eliminación del Sarampión y de la Rubéola, resultados preliminares del año 2012. Boletín Epidemiológico semanal. 2013 Vol. 21 nº 5 / 47-54](#)

[Centre Europeu per a la Prevenció i el Control de Malalties](#)

[Eliminating measles and rubella and preventing congenital rubella infection](#), OMS European Region Strategic Plan, 2005-2010.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement - No comercial - Sense Obres Derivades 3.0 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor o l'autora i no se'n faci un ús comercial. La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>